

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1706

VI. De Homicidio Casuali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62649)

locò à Canonica poena tali casu illi solum excipiuntur, *Qui occisum nec vulnerabant, nec impugnabant, nec consilio nec auxilio cooperatores fuerunt.*

Neque refert; quòd Jure Civili non puniantur, ut homicidæ; quia aliud obtinet quoad irregularitatem: quam sacri Canones homicidæ, & ad homicidium cooperatores infligunt, *can. cit.*

Neque contrarium evincit decisio *c. Significasti cit.* quia eò relatus presbyter parochianis maleficis occidentibus non est cooperatus; cum vulnus non lethale, & sine occidendi animo inflixerit separatim, nec moraliter influxerit in eadem à supervenientibus parochianis, ipsò nec mandante, nec persuadente, perpetrata, ut *ibid.* Suarez *n. 12.* observat.

55. Dubium tertio est de eo, qui homicidium, cum posset, non impedit; quem pro irregulari habendum, desumi videtur ex *c. Sicut 6. §. Illi etiam cit.* ubi homicidis ille quoque accensetur, qui hominem à morte non liberat, cum posset; & ex *c. Quanta 47. de Sent. excom.* quò clericus percussorem, cum posset, non impediens, percussentium fautoribus accensetur.

66. Verum, quia juxta dicta in poenalis, & in irregularitatibus præsertim, ad casum non expressum, argumentum ducere non licet & *§. Illi etiam cit.* de non impediens, non simpliciter, sed cum consilio & auxilio homicidis præstito, sermo est, juxta *can. Facientis 3. dist. 86.* melius alii propositam dubitationem resolvunt ope distinctionis; & ab iis quidem, qui homicidium impedire tenentur ex Justitia, ut Magistratus eorumque officiales ac milites, domini respectu servorum &c. id, cum sine gravi damno & periculo possent, non impediendò irregularitatem contrahi, cum Sylvestro *V. Homicidium 3. q. 5.* & Na-

varro *cit. n. 32.* facile concedunt Suarez *cit. disp. 45. §. 4. n. 5.* & alii apud Barbosa in *c. Sicut cit. n. 18. & 19.* quòd tales moraliter occidere, aut homicidio cooperari videantur, & obligentur ad restitutionem. Alios verò, qui homicidium impedire solum tenentur ex Charitate, ut fere sunt aliæ personæ privatæ, ab irregularitate cum iisdem DD. excusant partim; quòd id Jure non sit expressum: partim verò; quòd homicidium sit peccatum contra Justitiam: contra quam proinde qui non agit, homicidium nec committere, neque ad id cooperari censetur, *can. fin. cit.* verbis, *Qui tantum adsuerunt homicidio, extra noxam sunt.*

ARTICULUS VI.

De Homicidio Casuali.

SUMMARIUM.

67. Irregularitatem non inducit merè Casuale:
 68. Secutum ex actione à furioso, infante, dormiente:
 69. Et ab alio posita licet & cautè.
 70. In ebrietate occidens irregularis est:
 71. Nisi illa ademerit usum rationis.
 72. Idem tenetur panà homicidii:
 73. Nisi rationis usu fuerit privatus,
 74. Et ebrietas omnino fuerit inculpabilis.
 75. Aliquando etiam, si ea culpabilis fuit.
 76. Homicidium, secutum ex actione licita, sed incauta poena,
 77. Et irregularitati obnoxium est.
 78. Eandem inducit secutum ex actione illicita:
 79. Secum-

79. Secundum aliquos, etiam postea cum debita cautela.
 80. Veritas ex tali secutum irregularitatem non inducit:
 81. Nisi actio propter homicidij periculum prohibita,
 82. Vel diligentia omisso graviter fuerit peccaminosa,
 83. In dubio quis non censetur irregularis
 84. Nisi dubitet, an sit Author homicidij,
 85. Quod commissum esse, certum est.

67. **C**ertum est, homicidium merè Casuale, sive quod non solum dolo, sed culpa quoque in eo praevidendo & praevidendo admittenda vacat, poenae obnoxium non esse, l. Item Mela 9. §. 4. l. Si putator 31. in fine, ff. ad L. Aquil. l. 1. §. l. eum qui §. C. ad L. Cornel. de Sicar. quibus consonat Constit. Pœnalis Carolina art. 146. §. fin. Et in ander Et eichnus/ Bartol. in l. Perspicendum 11. §. Delinquunt, ff. de Pœnalis n. 3. Farinac. Prax. Criminal. q. 126. à 56. & Gaill. Lib. 2. observat. 110. à n. 38. Ob quam causam ex homicidio & mutilatione irregularitatem non incurrunt Imprimis, qui carent usu rationis, ut sunt infans, furiosus, amens, dormiens, Clement. Unic. hâc Rubr. cujus famigerata Constitutionis tenor est, Si furiosus, aut infans seu dormiens hominem mutilet vel occidat, nullam ex hoc irregularitatem incurret. Deinde ratione utentes, ex quorum actionibus piis & honestis, aut saltem licitis, præter expectationem & opinionem omnem mors aut mutilatio sequitur, vg. si, dum quis cautè levat ægrotum, eive ex Medici præscripto præbet pharmacum, ex hoc ille moriatur: si, dum loco & tempore debito pilâ, conis, jaculatione aut alio honesto ludo se recreat, alium repente ac-

cuenterem trajiciat; si, dum campanarum compulsionem populum ad rem Divinam convocat, tintinnabulo casu decidente, aliquis opprimatur &c. c. Lator 9. c. Joannem 23. & c. fin. Barbosa in c. Lator cit. n. 3. Et in c. Joannes cit. n. 2. & Gobat Quinarij Tract. 5. cap. 20. n. 16. & 17. pluribus casibus hanc rem illustrans. Ratio est; quia irregularitas ex homicidio, commisso à privato, imposita est in poenam, quæ culpam & usum rationis supponit, Palao Tract. 29. disp. 6. p. 15. §. 4. n. 1. & ex eo Gobat cap. 20. cit. n. 5. Unde

An idem sententiandum sit de ebrio, 70. dubitandi ratio est; quia se inebrians graviter peccat, can. Inebriaverunt 9. Sc. 15. q. 1. & in ebrietate occidens aliquando Ordinariâ homicidarum, Gaill. Lib. 2. observat. 110. n. 28. & saltem extraordinariâ poenâ semper est plectendus, l. Omne delictum 6. §. 7. ff. de Remilitari Sc. cit. Gaill. n. 27. & propterea, in ebrietate occidentem ab irregularitate, Clem. cit. non excusari, cum Zabarella ibi vult Sylvester V. Homicidium, q. 4. n. 5.

At melius Fagundez Eccles. præcept. IV. Lib. 5. cap. 1. à n. 16. & Gobat cit. cap. 20. à n. 2. utuntur distinctione; quantumvis enim pro irregulari citra omne dubium habeant ebrium, qui rationis usu nondum privatus, sed in temperantiore potu solum animosior factus alterum mutilavit aut occidit: uti & eum, qui id fecit usu rationis jam plenè adempto, si, antequam ratio opprimeretur, homicidii aut mutilationis probabile periculum; quod temulentus arma corripere & obvios invadere solitus sit, prævidit, eique non satis occurrit: quantumvis, inquam, pro irregulari talem habeant, meritò tamen cum Navarro Manual. cap. 27. à n. 230. & Covarruvia in Clement. cit. p. 3. pr. n. 3. Barbosa in Clem. cit. n. 10. & alii TT. & Canonistæ à Canonico ejus impedimento 71. ebrium

ebrium excusant non solum, quando ebrietas, quod præter omnem opinionem v.g. ex vino, multo quam existimabatur, generosiori acciderit, omni culpa vacat: sed etiam, quando ea mortaliter fuit peccaminosa, si cades aut mutilatio accidit, præter omnem suspicionem; quod ejus periculum non fuerit prævisum, nec rationabiliter potuerit prævideri. Ratio est; quia ex homicidio, privata autoritate facti, irregularitas non contrahitur sine culpa; cum, actui inculpabili eam annexam, ullo jure non sit expressum; ac proinde locus arg. c. Is qui 18. pr. de Sent. excom. in 6. culpa autem tali casu, licet intervernerit in ebrietate, quoad eadem tamen, hoc ipso; quod ista inopinatio acciderit, aperte desideratur, juxta can. Inebriaverunt in contrarium allegatum.

72. Minus urget autoritas Gaillii, quia ea de re plerique aliter sentiunt. Ego vero, licet eum, qui per excessum potus usu rationis non privatus, sed tantum ad insolitam iracundiam, audaciam & temeritatem concitatus occidit: uti & eum, qui cum sciret, à se in plena ebrietate proximum quemque periculosè invadi consuevisse, & cædis perpetranda animò se inebriasse, legitimè probaretur, homicidii secuto, poenà istius ordinariâ plethi posse, cum Tiraquello de Penis temper. casu 6. n. 10. Harprecht §. Item Lex Cornelia 5. Institut. de Publ. jud. n. 287. & Haunoldo Tom 6. tract. 2. n. 298. haud ægrè concedam; quod ab ipsis perpetratum homicidium verè dolosum sit: ab ea tamen immunem & extraordinariâ solum poenæ obnoxium, censo illum, qui pravæ suæ consuetudinis & cum temulentia conjuncti cædis periculi conscius, sine ejusmodi occidendi animo inebriatus occidisset, ut ex l. §. 7. cit. V. Per vinum desumunt & cum Claro §. fin. q. 60. n. 12. Tiraquello l. cit. n. 11. Covarruvias l. cit. n. 4. Menoch.

de Arbitr. Jud. casu 325. n. 3. iidem docent. Ratio est; quia ordinariâ legis Corneliæ sive mortis naturalis poenâ solummodo plethitur homicidium, quod ex proposito & dolo malo est perpetratum, l. 1. pr. §. 1. & 3. l. in lege 7. ff. ad L. Cornel. de Sicar. dolo autem non occidit, qui id facit in hujusmodi ebrietate, l. Per spiciendum cit. §. 2. Neque refert; quod suæ consuetudinis conscius se inebriarit; ac proinde ab eo perpetratum homicidium præcesserit culpa lata, quæ l. Quod Nerva 32. ff. Depositi, dolo æquiparatur; quia, licet hoc verum sit in contractibus, in homicidio tamen & aliis delictis, poenam corporalem & infamiam irrogantibus, ejusmodi culpa dolo non æquiparatur, l. In lege 7. cit. & arg. Reg. Odit 15. & Reg. In poenâ 49. in 8. Ita aliis relatis ipse Gaill. observat cit. n. 2.

73. Eos autem, quorum ebrietas inculpabilis & homicidium omnino improvisum fuit, nulli poenæ subjacere, communis & certa sententia est TT. & JCT. orum; id delumentium partim ex illo, Pro mensura peccati erit & plagarum modus, Deuteron. cap. 25. V. 3. & c. Felicia 5. de Penis in 6. Verbis, Judex poenam metietur ex culpa; ac proinde, ubi peccatum & culpa abest, plagis aut alteri poenæ non est locus; quia, ut S. Augustinus ait, Omnis poena, si justa est, peccati poena est, Lib. 1. Retract. cap. 9. partim à paritate cum furioso, infante ac dormiente, à quibus commissæ cades poenæ sunt extortes, l. Infans 12 ff. ad L. Cornel. de Sicar. can. Aliquos, 15. q. 1. & Clement. cit. ubi pro hujusmodi ebriis militans ratio redditur, Quomodo enim reus constiteretur, qui nescit, quid faciat?

74. Quin etiam homicidium, in ebrietate voluntaria perpetratum, si ejus secuturi aut periculi suspicio nulla præcessit, spectatò naturali jure, à poenâ immune esse,

esse, cum Castro *Lib. 2. de Lege Penali, cap. 14. concl. 1.* docent Molina *Tract. 3. de J. & J. disp. 38. n. 8.* Lessius *Lib. 4. de de J. & J. cap. 3. n. 27.* Laiman *cit. p. 3. cap. 4. n. 2. concl. 3.* & alii, pro quibus aperte faciunt textus *can. Sande & can. Inebriaverunt cit.* quorum posteriori reatus S. Augustinus de Loth in ebrietate incestum committente, *Culpandus*, inquit, *est quidem: non tamen quantum ille incesus, sed quantum illa ebrietas meretur.* Ratio est; quia hoc ipso; quod homicidii periculum omnino improvisum, etiam involuntarium, meréque fortuitum & culpæ poenæque exors est.

75. Dixi, *Spectatò jure Naturali*; quia plurimum provinciarum statutò vel consuetudine ebrüi, quantumvis aliàs impunes sint, ob eventum homicidii in foro externo extraordinariâ poenâ plectuntur, juxta §. 7. *V. Per vinum cit. d. Aut facta 10. §. 8. ff. de Penis*, ut cum Bartolo in §. *cit.* notat Laiman. *l. cit. in fine.*

76. Certum secundò est, à poena immune non esse homicidium, ex actione non solum illicita: sed ex licita quoque, & ex se honesta, præter intentionem & expectationem secutum, si ad id cavendum debita diligentia adhibita non fuit; quia culpabile & non merè fortuitum est respectu occidentis: cui proinde, quia poena certa legibus definita non est, extraordinariam arbitriò judicis, & adhibitiò Jurisperitorü consiliò infligendam, non obscure insinuat *Constitut. Penali Caroli V. Arr. 146. §. Der Thäter setner*: cujusmodi poena aliquando, licet rariùs, fustigatio cum relegatione, vel relegatio simplex perpetua vel ad aliquot annos: aliquando carcer & aliquando pecuniaria: aliquando, in Bavaria saltem nostra, peregrinatio ad celebrem locum sacrum cum obligatione inferendi testimonium peractæ poenitentia, aut aliæ similes juxta qualitatem persona-

rum & facti, & præsertim culpæ, in cavendo homicidio admittæ, circumstantias, moderatæ esse solent, teste Haunoldo *Tom. 6. de J. & J. tract. 6. n. 278.*

Ejusmodi homicidio etiam irregularitatem contrahi, clarè desumitur ex *c. Continebatur 8.* quo textu Alexander III. irregularem pronuntiat clericum, quòd falcem non removerit à tergo, in quod alius ex regionis more insiliens lethaliter est vulneratus: uti & ex *c. Presbyterum 7. & c. fin. in 6.* quibus locis pro irregularibus habentur, qui puerum percuti mandavit, & qui ex mandato percussit; quòd modum iste quidem excesserit: ille verò à mandatario excedendum potuerit ac debuerit prævidere; itaque debita diligentia ad cavendam mortem fuerit omissa, Covarruvias in *Clement. cit. p. 2. §. 2. n. 9. V. Quartus & §. 4. n. 5. cit. Suarez disp. 46. f. 2. n. 4. & Barbosa in c. Presbyterum cit. n. 2.* Unde

Dubium & nec levis momenti, nec expeditæ resolutionis, controversia est de eo, qui rei quidem illicitæ operam dans, sed tamen debitâ diligentia non omittâ, occidit; nam D. Thomas 2. 2. q. 64. *art. 8.* Cajetanus *ibidem*, Innocentius in *c. Tuanos 19. hæc Rubr. Laiman, Lib. 3. tract. 3. p. 3. cap. 10. n. 4.* & alii præsertim VV. Canonistæ, quos secutus novissimè est Fagnanus in *c. Ad audientiam 12. n. 19.* irregulares absolute pronuntiant omnes, ex quorum opere illicito homicidium est secutum. Moventur primò *arg. c. Dilectus 13. & c. Ex literis 15.* quo loco utroque occidentes ab ea absolventur ex ratione; quòd operam dederint rei licitæ, & adhibuerint debitam diligentiam in homicidio præcavendo. Unde à contrario ducto argumento infertur, irregulares fore, si operam rei illicitæ dedissent, etiamsi debitam diligentiam adhibuissent. Secundò textibus *c. Tuanos cit. & c. Sententiam*

sentiam q. Ne Clerici & Monach. ex quorum dispositione clerici constituti in saceris & monachi irregulares fiunt, quando ipsis medicinam vel chirurgiam exercentibus, etiam omni diligentia adhibita, mors sequitur; quod ejusmodi actus exercitium ipsis illicitum sit extra casum necessitatis, Glossa in c. Tua nos cit. V. Congruat & ibi Panormit. n. 2. Tertiò ratione; quia de Jure irregularitas facilius contrahitur homicidio, quod ex illicito, quam eò, quod ex licito opere est secutum, c. Dilectus c. Ex literis cit. & c. Joannes 23. &c. quod verum non esset, si ex illicito opere secutum eam non induceret, quando debita diligentia adhibetur. Huic rationi & auctoritati licet multum tribuam,

80. Præfero tamen, & veritati magis consentaneam esse, censo doctrinam aliorum, non minoris notæ DD. hac in re statuentium discrimen: & casu quidem, quò homicidium sequitur ex opere vel actione illicita, quæ ex se periculosa, mortisque vel mutilationis facile inductiva, & præsertim propterea graviter prohibita est, ut sunt exercitium Chirurgiæ, artis Ballistrariæ, Torneamentorum respectu alicujus imperiti, irregularitatem contrahi, concedunt; quantumvis aliàs ad homicidium aut mutilationem præcavendam debita diligentia adhibeatur; quia tale homicidium aliquò modò, scilicet in causa, voluntarium est exercenti ejusmodi actionem; ut, qui hanc voluit, ex Juris interpretatione vel præsumptione voluisse iudicetur ipsum homicidium; itaque imperitia instar culpæ reputetur. Casu autè, quò opus vel actio illicita, ex se non ita periculosa, neque ob homicidii periculum prohibita est, homicidio inde secuto, si ad hoc cavendum debita diligentia adhibita fuit, irregularitatem contrahi, negant, extra casus Jure specialiter expressos,

Unde irregularis non est clericus, venationi insistens, si hominem, quem pro fera habet, occidat: furtum mandans alteri, si iste deprehensus occidatur: adulter, si sequatur inopinata cædes adulteræ: &c. ut exemplò utar casus, non ita pridem facti, Religiosus contra Prælati sui prohibitionem comis ludens, si globus ligneus ludentis manibus excussus impingat in caput hominis improvisò accurrentis, eumque exanimem prosternat &c. Ratio est; quia hujusmodi homicidia neque directè, neque indirectè ullò modò voluntaria sunt; & propterea rei illicitæ operam danti nequeunt imputari, ita cum Castro de Lege penali Lib. 2. cap. 14. & Covarruvia p. 2. cit. §. 4. n. 10. Sotus Lib. 5. de Justitia q. 1. art. 9. Henriquez Lib. 14. cap. 15. n. 3. cit. Suarez disp. 45. s. 6. n. 9. Sanchez Lib. 9. de Matrim. disp. 32. num. 5. & alii.

Neque, casuali homicidio imposita irregularitate etiam hos affici, persuadent, quæ contra eos sunt allegata. Primum; quia à contrario ducti argumenti exigua vis est in pœnalibus, maxime in irregularitatibus; cum istæ non contrahantur, præterquam in casibus Jure expressis, c. Is, qui pr. cit. Si, eam in homicidas generaliter constitutam, & eos duntaxat, qui rei licitæ operam dant, Jure exceptos, quis contendat, ei opponi potest Clement. cit. non obscure excipiens homicidia omnino involuntaria: ejusmodi sæpe sunt, quæ ex opere illicito sequuntur.

Alterum; quia ex. eò relatis continetur casus specialis, quò Jus clericis in saceris Chirurgiæ, etiam si istius periti sint, exercitium interdixit ob periculum mortis, cum ejus artis exercitio non rarò conjunctum: ejusque prohibitionis transgressores ab irregularitate immunes esse, novit, quoties ex Chirurgia, extra casum necessitatis exercitæ, etiam adhibita omni diligen-

diligentiâ, mors aut mutilatio sequitur, Suarez *f. cit. n. 12.*

Postremum; quia irregularitas nihilominus facilius contrahitur exercitiô operis illiciti quàm liciti; quia licito operam dans præsumitur, ad homicidium cavendum adhibuisse debitam diligentiam; quod non præsumitur in eo, qui actionem illicitam exercet, Palao *Tract. 29. disp. 16. p. 15. §. 4. n. 6.*

82. Dubium secundum est, an ad irregularitatem contrahendam sufficiat omisso debita diligentia solum venialiter peccaminosa. Qua in re affirmativam Glossa in *c. Significasti 16. V. Scivisset* & Covarruvias *§. 4. cit. n. 9.* Sed melius Navarrus *Manual. cap. 27. n. 251. cit. Sotus art. 9. Suarez f. 5. n. 8. Diana p. 4. tract. 2. resol. 21. Gobat cit. cap. 20. n. 11. Palao cit. §. 4. n. 1. & Gonzalez in c. De castro 11. a. n. 1.* Negativam sustinent, & ad contrahendam irregularitatem exigunt culpam Theologicam latam, sive mortaliter peccaminosam; partim propter textus *c. Quastum 7. de Panit. & remiss.* quò pater irregularis declaratur, si filii cum ipso dormientis suffocatio accidit, eò procurante, vel studiosè negligente: quæ faciens utique graviter delinquit: & *c. Exhibita 22. ubi, qui ex obitu occisi læsam* (graviter secundum communem intellectum) non habuit conscientiam, absolvitur ab irregularitate: *c. Dilectus, c. Ex literis & c. Significasti cit.* quorum casibus personas, ab irregularitate absolutas, à culpa levi immunes non fuisse, existimat, Engel *ad hanc Rubr. n. 48.* Rationem cit. DD. reddunt: quòd, cum Jura circa qualitatem culpæ nihil statuerint, meritò latam exigamus in materia pœnali, *arg. l. Semper 56. ff. & c. In panis 49. de R. J. in 6.* ut pena, utique gravissima, culpæ sit proportionata.

83. Dubium tertio & celeberrimo contro-

versa est, an pro irregulari haberi sèque gerere debeat dubius de ipsa homicidiò contracta. Qua in re satis exploratum est, dubium de Jure, v.g. an actui irregularitas sit imposita, irregularem non censendum; quia irregularitas inducenda non est, nisi in casibus Jure expressis, *c. 15, cui 18. pr. cit.* Jure autem expressum dici non potest, de quo, an Jus seu Canon aliquis extet, dubitatur, *cit. Suarez disp. 40. f. 5. n. 4. & Sanchez Lib. 1. Moral. cap. 10. num. 42.*

Idem in dubio Facti, an scilicet quis perpetrarit homicidium, cui irregularitatem à Jure annexam constat, statuendum videri potest, cum; quòd rei favorabiliores sint, quàm actores *Reg. 125. ff. & Reg. 11. in 6.* & propterea, homicidiò ab actore non probatò, reus absolvendus sit, licet nihil præstiterit, *c. fin. §. Sanè, de Jurjurando:* tum verò; quòd in dubio melior sit conditio possidentis, *Reg. In pari 65. in 6.* ac proinde ei, qui est in possessione libertatis à pœna & obligatione, ab usu & exercitio Ordinum necessariò non sit abstinendum.

At, licet rationes istæ procedant in 84. dubio Facti, inducentis alias pœnas, aut etiam irregularitates, Barbosa *in c. Ad audientiam 12. n. 2. & 3.* & verisimilius etiam in dubio, an homicidium, mutilatio, aut foetus animati abortus sit factus, ut cum Gibalino *de Irregul. cap. 4. q. 1. n. 17. Diana p. 11. Tract. 6. resol. 24.* aliisque docent Matth. Moia *Select. 2. Tract. 5. q. 6. à n. 3.* & And. Mendo *de Jure Academic. Lib. 3. n. 321.* quòd non extet speciale Jus, tali casu irregularitatem inducens; cum utroque *cc.* mox allegandò, ex quibus multi contrarium desumunt, expressè agatur de casibus homicidii perpetrati: licet, inquam, in homicidii, mutilationis, vel abortus facti dubio rationes illæ procedant, aliud tamen dicendum est 85. casu,

casu, quò de homicidio, mutilatione vel abortu, quoad factum sive corpus delicti certis, quis dubitat, an ex vulnere à se inflicto, ex mandato, consilio, aut pharmaco à se dato, vel ex vulnere inflicto ab alio, ex negligentia vel imperitia chirurgi, vel ex incuria aut malicia ipsius vulnerati, aut foeminae abortientis provenerint; sic enim dubitantem irregularem censendum, clarè decisum est *c. Ad audientiam S. c. Significasti* 18. ex ratione; quòd in dubio tutior pars sit eligenda. Quæ ratio, licet universalis videatur, non tamen universaliter in omni dubio facti tutioris partis electionem præceptam esse; & propterea dubitantem de mutilatione, an facta sit, pro irregularem se gerere non teneri, cum *cit. Sanchez n. 49.* & *Bonacina de Censur. q. 1. p. 4. n. 4.* defendit *cit. Barbota n. 4.* quia in materia pœnali, sicut dispositio, sic etiam ratio legis à casu ad casum non est extendenda; cum ratio, quæ legislatorem movit ad irregularitatem inducendam in dubio de homicidio, an à se vel ab alio perpetratum sit, potuerit eundem non movere ad id statuendum in dubio de facta mutilatione, ut in simili dictum est *Lib. 3. Tit. 49. n. 114.*

ARTICULUS VII.

De Homicidio Deliberato.

SUMMARIUM.

86. Homicidii ipsius natura,
87. Et punitio,
88. Privatioque sacra Immunitatis, prodata Jure Civili:
89. Secundùm aliquos etiam Canonicò:
90. Quò Immunitatem duplicis generis,

91. Imò quibusvis homicidis voluntariis ademptam, volunt.
92. Sed contra præfatos Ecclesie Canones,
93. Et contra Jus Decretalium, certos duntaxat:
94. Non quosvis homicidas voluntarios illà privans.
95. *c. 1.* hâc Rubr. sermo non est de Ecclesiastica immunitate:
96. Vel ista denegatur soli homicidae Proditorio,
97. Eadem privato Jure Ecclesie moderno.

Deliberatum seu Præmeditatum 86. est, quòd non solum animò occidendi, sed præviâ animi deliberatione & occidendi proposito, necis illationem ex intervallo præcedente, est perpetratum: cujusmodi deliberatio & animi propositum an illam præcesserit, in casibus occurrentibus in praxi arbitrio judicis, facti qualitatem & circumstantias accuratè ponderantis, ex iisque de ipsa deliberationis qualitate conjicientis, relinquunt *Menchius de Arbitr. Jud. casu 361. n. 1.* & *Farinacius Prax. Criminal. q. 125. n. 9.* quorum ille à *n. 24.* iste à *n. 159.* pro Præmeditato habendum aiunt homicidium, quòd nulla ira vel rixa, nec justus aliquis animi dolor & similis passio alia præcessit: quòd ab inimico capitali, ex insidiis, vel proditoriè, sive amicitie simulatione: post necis inferendæ jactationem, comminationemve: prævio de eadem inferenda tractatu, vel consultatione: ab eo, qui congregavit socios, arma aliàque ad aggressionem necessaria comparavit, aut præter morem armis se accinxit, cædisve locum frequentavit: qui ad fugam, tutumve receptum omnia præparavit &c. est perpetratum.

Hujus